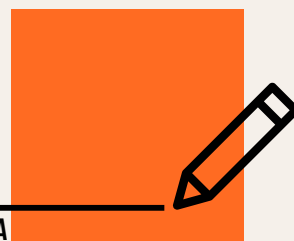

НА ДОПОМОГУ ВИКЛАДАЧЕВІ

ПІДГОТУВАЛА МЕТОДИСТКА МЦППВ АНАСТАСІЯ ОДІНЦОВА

Вимоги до сучасного уроку

1	Забезпечення єдності теорії і практики.
2	Чітка постановка дидактичної мети і задач уроку та їх ефективна реалізація.
3	Науковість викладання на основі НТП галузі.
4	Застосування найбільш ефективних форм, методів та засобів навчання з метою раціональної реалізації поставлених задач уроку.
5	Проблемно-пошуковий підхід до вивчення здобувачами освіти нового навчального матеріалу.
6	Ефективне використання сучасного дидактичного та матеріально-технічного забезпечення.
7	Формування в здобувачів освіти знань, умінь, навичок на основі самостійної і усвідомленої активності.
8	Випереджальний характер навчання.
9	Інтегрований і системний підхід у навчанні професії на основі ефективної реалізації між предметних зв'язків.
10	Диференційований і індивідуальний підхід до здобувачів освіти в процесі навчання.
11	Раціональне використання урочного часу шляхом планування чіткої дидактичної структури уроку.

Мета теоретичного навчання

Навчальна мета передбачає	• засвоєння міцного та усвідомленого обсягу загально технічних та спеціальних знань за обраним фахом;• оволодіння культурою розумової діяльності, формування науково обґрунтованого світогляду;• формування знань, умінь і навичок планування і здійснення теоретичного процесу навчання;• формування вмінь і навичок щодо застосування теоретичних знань на практиці;• формування готовності до опанування сучасною технікою і технологією виробництва.
Розвивальна мета передбачає формування	• раціонального мислення ;• пізнавальної активності та самостійності;• уваги, спостережливості:• критичного, аналітичного та логічного мислення:• вмінь та навичок самоконтролю та планування своєї діяльності;• творчого мислення.
Виховна мета спрямована на виховання	• культури навчального процесу;• поваги до праці, обраної професії;• моральних якостей здобувачів освіти як особистостей;• дисципліни, сумлінності, відповідальності, ініціативи, тощо.

Методи теоретичного навчання

Метод навчання	Це система упорядкованої взаємопов'язаної діяльності педагога й здобувачів освіти, спрямованої на вирішення задач освіти, виховання й розвитку здобувачів освіти у процесі навчання. Методи навчання здійснюються через різні прийоми.
Прийом	Це окрема визначена дія, складова процесу будь-якого методу навчання.
Основні групи методів навчання	• методи організації і реалізації навчально-пізнавальної діяльності;• методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності;• методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Методи організації і реалізації навчально-пізнавальної діяльності

Методи за джерелом знань: словесні, наочні, практичні

Розповідь – усне оповідне викладання навчального матеріалу, що не переривається запитаннями здобувачів освіти.

Методичні прийоми при розповіді:

- викладення інформації;
- активізація уваги;
- прийоми прискорення запам'ятовування (асоціативні, ситуативні);
- логічне порівняння;
- виділення головного;
- резюмування.

Навчальна лекція – усне викладення навчального матеріалу, особливістю якого є велика ємність, логічна побудова фактів, доказовість узагальнень, складність.

Методичні прийоми:

- усне викладення інформації;
- підтримка уваги здобувачів освіти упродовж тривалого часу;
- активізація мислення здобувачів освіти;
- прийоми забезпечення логічного запам'ятовування;
- переконання, аргументація;
- доказ;
- класифікація, систематизація, узагальнення.

Бесіда – передбачає розмову викладача зі здобувачами освіти і організується за допомогою ретельно продуманої системи запитань, що поступово підводять здобувачів освіти до засвоєння системи фактів, нових понять, закономірностей.

Методичні прийоми:

- постановка запитань (головних, додаткових, наштовхуючи);
- обговорювання відповідей та думок здобувачів освіти;
- корекція відповідей;
- формулювання підсумків бесіди;
- згадування, запам'ятовування, систематизація, узагальнення.

Наочні методи – це візуальне сприйняття дійсності, поєднання наочного сприйняття і слова.

Основні форми поєднання наочності і слова:

- за допомогою слова викладач керує спостереженням за здобувачами освіти, а знання про сам об'єкт, що вивчається, здобувачі отримують із унаочнення об'єкту;

- наочні об'єкти використовуються на підтвердження словесного викладу;
- наочні об'єкти доповнюють словесні пояснення у тих випадках, коли слово не може повною мірою характеризувати явище;
- наочні об'єкти використовуються як засіб об'єднання, узагальнення

Практичні методи:

індуктивний – від окремого до загального;

дедуктивний – від загального до окремого.

Методичні прийоми:

- постановка задач;
- планування їх виконання;
- оперативне стимулювання;
- регулювання і контроль;
- аналіз підсумків практичної роботи;
- виявлення причин недоліків;
- корегування практичної діяльності.

Методи за характером пізнавальної діяльності

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький.

Методичні прийоми:

- введення у навчальну інформацію цікавих прикладів, фактів, досвіду;
- введення цікавих аналогій;
- використання прийому здивування;
- зіставлення наукових та життєвих тлумачень природних явищ;
- прийоми художньої образності.

Проблемно-розвивальні методи

- монологічне проблемне викладення;
- діалогічне проблемне викладення;
- евристичний;
- алгоритмічний;
- прогамований.

Методичні прийоми:

- утворення проблемної ситуації;
- організація колективного обговорення можливих гіпотез рішення;
- вибір оптимальних рішень;
- висунення готового проблемного завдання.

Методи активного навчання

Традиційні (не імітаційні):

- практичний;
- частково-пошуковий;
- евристичний;
- дослідницький;
- проблемний та ін.

Особливості методів активного навчання:

- вимушений характер активності здобувачів освіти;
- тривалість активності здобувачів освіти;
- висока емоційність;

Імітаційні:

- не ігрові: аналіз конкретних ситуацій, імітаційні вправи, імітаційний індивідуальний тренаж;
- ігрові: ділова та рольова гра, виробнича нарада,

- нетрадиційний контроль знань, умінь, навичок;
- тривалість співпраці і спілкування педагога і здобувачів освіти;
- максимальна можливість для творчої діяльності і самостійності здобувачів освіти.

Проблемна розповідь (лекція) – викладач по ходу пояснення розмірковує, доводить, узагальнює, аналізує факти і веде за собою мислення здобувачів освіти.

Евристична проблемна бесіда – викладач ставить перед здобувачів освіти ряд послідовних і взаємопов'язаних питань, у відповідях на які вони повинні висловлювати свої припущення та пропозиції і намагатись самостійно довести їх справедливість.

Проблемно-пошукові вправи можуть бути застосовані у тих випадках, коли здобувачі освіти можуть самостійно за завданням викладача виконати окремі навчальні дії, що підводять їх до засвоєння нових знань, закріплення та поглиблення нової навчальної інформації.

Дослідницькі лабораторні роботи використовуються з метою розвитку вмінь і навичок творчої науково-пізнавальної діяльності, сприяють більш усвідомленому і самостійному оволодінню знаннями, уміннями, навичками

Алгоритмічний метод полягає у тому, що новий навчальний матеріал розподіляється на частини, вивчення яких здійснюється у строгій логічній послідовності, причому кожна частина насичена проблемними запитаннями, ситуаціями, завданнями.

Програмований метод – це створення різноманітних програм вивчення одного і того ж навчального матеріалу в залежності від інтелекту здобувачів освіти, часу вивчення і виробничих ситуацій.

Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності

Методи стимулювання до навчання

- пізнавальні ігри;
- навчальні дискусії;
- створення емоційно-етичних ситуацій;
- організаційно-діяльнісні ігри.

Методи стимулювання відповідальності і обов'язку

- переконання у значущості навчання;
- пред'явлення вимог;
- заохочування та покарання.

Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності

Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності	● індивідуальне опитування;● фронтальне опитування;● усний залік;● усний іспит.
Методи письмового контролю і самоконтролю	● письмові контрольні роботи;● письмові роботи;● письмові заліки;● письмові іспити.
Методи практичного контролю і самоконтролю	● контроль із залученням ЕОТ;● контроль виконання лабораторно-практичних робіт.

Критерії вибору методів навчання

1	Відповідність методів принципам навчання.
2	Відповідність методів цілям і задачам навчання.
3	Відповідність методів змісту теми, що вивчається.
4	Відповідність навчальним можливостям учнів: інтелектуальним, віковим, психологічним, рівню підготовленості.
5	Відповідність наявним умовам та відведеному для навчання часу.
6	Відповідність дидактичному та матеріально-технічному забезпеченню курсу, що вивчається.
7	Відповідність можливостям самих викладачів: досвіду, рівню наполегливості, педагогічним здібностям, особистим якостям.
8	Відповідність періоду навчання.